FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

Poradna HOŘEC

VÝROČNÍ ZPRÁVA NEMOCNIČNÍCH KAPLANŮ 2025

Obsah

Úvodní slovo	5
Statistika činnosti nemocničních kaplanů	8
Akce nemocničních kaplanů FN Olomouc	11
Kazuistiky	17
Poděkování	22
Závěr	24

Kolektiv nemocničních kaplanů FN Olomouc

Fotografie: Archiv FN Olomouc
Design, grafická úprava: Petr Bielesz
Olomouc 2026

Úvodní slovo

Vážení a milí,

představujeme vám výroční zprávu nemocničních kaplanů ve FN Olomouc za rok 2025. Rádi bychom vás seznámili s tím, co se podařilo v tomto roce uskutečnit.

Součástí výroční zprávy je přehled celkové činnosti, pořádané akce, kazuistiky a poděkování. Hlavním posláním profese nemocničního kaplana je být člověku nablízku v době, kdy do jeho života přišla nečekaná událost, nemoc, krize. Nemocniční kaplan doprovází pacienty, jejich blízké a také zaměstnance nemocnice. Je jim nablízku v jejich existenciálních, duchovních nebo náboženských potřebách. Snaží se podpořit daného člověka v tom, co právě prožívá. Je nablízku nejen v těžkostech, ale i v radosti a naději.

V nemocnici potřebuje člověk vedle odborného ošetření také porozumění, lidskou i duchovní podporu a pomoc při hledání odpovědí na otázky související s prožíváním nemoci.

Ve FN Olomouc je duchovní služba nedílnou součástí komplexní péče o pacienty od r. 2010.

V roce 2025 působili ve Fakultní nemocnici kaplani ze tří křesťanských církví:

- Z Římskokatolické církve: Marie Maňáková, Milena Brzobohatá, Marie Kubištová, Daniela Pazderová a Vojtěch Lamač.
- Z Církve československé husitské: Vlastimír Haltof.
- Z Církve adventistů sedmého dne: Filip Fűrst.

Součástí služby nemocničních kaplanů je také poradna Hořec. Jejím posláním je poskytovat psychosociální nebo duchovní podporu a pomoc především pozůstalým, ale nejen jim.

Ve FN Olomouc výborně funguje také paliativní tým, ve kterém byli v roce 2025 přítomni i dva nemocniční kaplani.

„Naděje však neklame a posiluje nás v soužení.“

„Místa, kde je utrpení, jsou často místy sdílení, kde se vzájemně obohacujeme. Kolikrát se člověk u lůžka nemocného učí doufat! Kolikrát se člověk, stojící v blízkosti trpících, učí věřit! Kolikrát, když se člověk skloní nad těmi, kteří to potřebují, objeví lásku!

Člověk si uvědomí, že jsme „andělé“ naděje, Boží poslové, jedni pro druhé, všichni společně: nemocní, lékaři, ošetřovatelé, rodinní příslušníci, přátelé, kněží, řeholníci řeholnice, ať jsme kdekoli – v rodině, na klinice v pečovatelském domě, nemocnici či v léčebně.

Společná cesta je totiž znamením pro všechny, „hymnem oslavujícím lidskou důstojnost, zpěvem naděje.”

Papež František,
poselství k 33. Dni nemocných 2025, v roce Naděje

Den nemocných ve FN Olomouc, 11. 2. 2025

Statistika činnosti nemocničních kaplanů

GRAF 1) CELKOVÝ POČET INTERVENCÍ

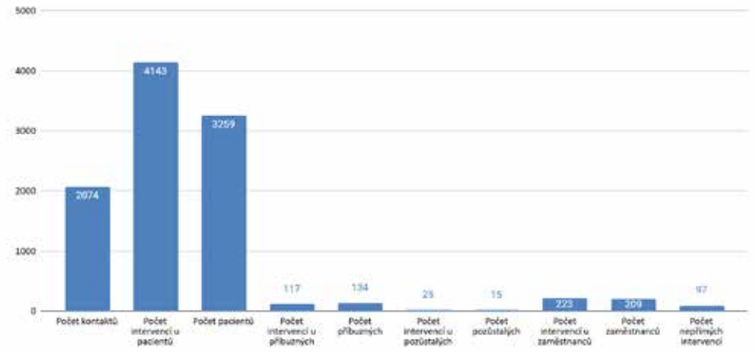

GRAF 2) POČET CÍRKEVNÍCH OBŘADŮ A SVÁTOSTÍ

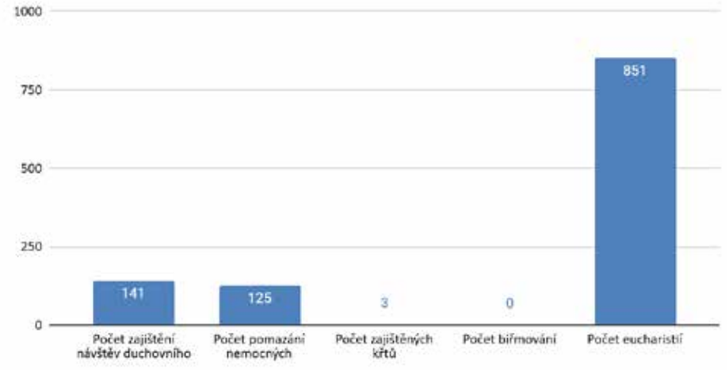

GRAF 3) POČET INTERVENCÍ NA JEDNOTLIVÝCH KLINIKÁCH FN OLOMOUC

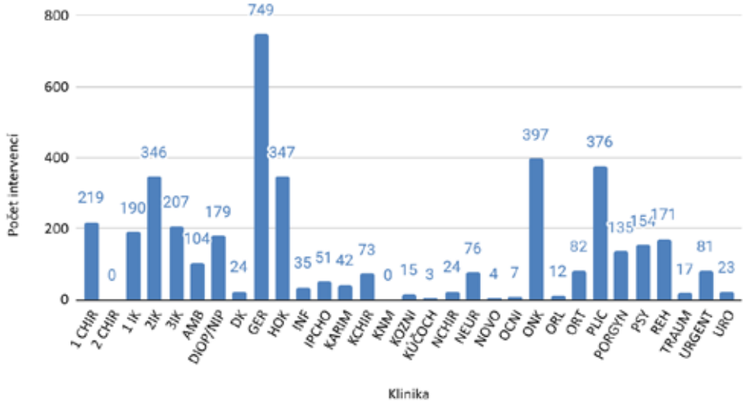

GRAF 4) MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ POČTU INTERVENCÍ A NAVŠTÍVENÝCH OSOB

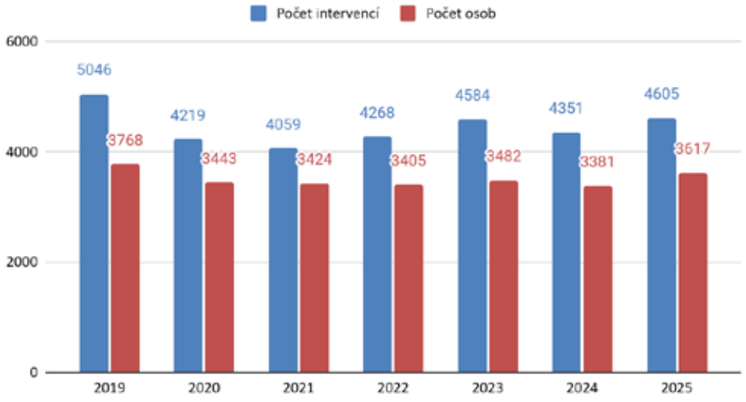

Žehnání lůžkového oddělení 25 Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy, 31. 7. 2025

Akce nemocničních kaplanů FN Olomouc 2025

DEN NEMOCNÝCH VE FN OLOMOUC

11. 2. 2025

V loňském roce proběhl Den nemocných ve Fakultní nemocnici Olomouc za účasti biskupa Antonína Baslera. V rámci programu bylo ve 13 hodin setkání na ředitelství, poté následovalo ve 13:45 pozdravení se zdravotníky a návštěva pacientů na III. interní klinice – nefrologické, revmatologické a endokrinologické. V 15 hodin byla sloužena mše svatá v nemocniční kapli s následným pohoštěním a setkáním s přítomnými před kaplí. Celé setkání bylo velmi srdečné a vytvořila se krásná přátelská atmosféra. Povzbuzeni byli nejen pacienti a zdravotníci, ale i všichni zúčastnění.

EXKURZE DO LÉKÁRNY FNOL

21. 5. 2025

V rámci prohlubování vztahů mezi pracovišti jsme měli možnost prohlédnout si, jak funguje naše nemocniční lékárna. V rámci exkurze jsme mohli navštívit různá pracoviště a poznat, že lékárna není jen „prodejnou s léky", ale mnohem komplexnějším pracovištěm s velkou mírou zodpovědnosti.

ŽEHNÁNÍ LŮŽKOVÉHO ODDĚLENÍ 25 KLINIKY PLICNÍCH NEMOCÍ A TUBERKULÓZY

31. 7. 2025

Během letních prázdnin dostaly stěny plicní kliniky nový nátěr. Byli jsme potěšeni, že

jsme byli přizváni, abychom po výmalbě oddělení požehnali. Věříme, že modlitba za pacienty, za jejich rodiny a také za zdravotníky, kteří o pacienty pečují, má svůj smysl. V tomto duchu se také nesl celý obřad, jehož se zúčastnili službu konající zdravotníci a nemocniční kaplani.

ŽEHNÁNÍ NÁHROBKU NA DĚTSKÉM HROBOVÉM MÍSTĚ

5. 8. 2025

Začátkem srpna požehnal P. Antonín Štefek nový náhrobek na dětském hrobovém místě na ústředním hřbitově v Olomouci-Neředíně. Autorem náhrobku je akademický malíř Miroslav Boroš a nechala ho zhotovit organizace Dítě v srdci ve spolupráci s městem Olomouc a Olomouckým krajem. Mezi přítomnými hosty byli zástupci Olomouckého kraje, města Olomouc, Fakultní nemocnice Olomouc a různých organizací.
Pro mnohé rodiče, kteří přišli o své dítě, je to nesmírně důležité místo vzpomínek a modlitby. Symbol srdce na náhrobku může napomoci k dialogu srdcí - od srdce našeho k srdci těch, které jsme ztratili a kteří zůstávají v našem srdci. Pietní hrobové místo slouží už několik let všem, kdo prožili ztrátu dítěte. Uložení ostatků dětí, které se nemohly narodit nebo zemřely příliš brzy, probíhá jednou, nebo dvakrát do roka za přítomnosti katolického kněze a nemocničních kaplanů FN Olomouc.

VZPOMÍNAT S LÁSKOU

3. 11. 2025 A 7. 11. 2025

U příležitosti památky zemřelých jsme dne 3. listopadu u kaple Božího milosrdenství ve FN Olomouc uspořádali akci „Vzpomínat s láskou“, kterou pravidelně pořádáme pro pacienty i zaměstnance FNOL. Svoji vzpomínku na zemřelé mohli přítomní vyjádřit modlitbou, zapálením svíčky nebo napsáním jména zemřelého na lísteček ve tvaru srdce, které symbolizuje, že naši zemřelí zůstávají v našem i Božím srdci. V průběhu setkání se vytvořila pokojná a přátelská atmosféra vzájemného sdílení. V neděli 7. 11. byla taktéž v nemocniční kapli sloužena mše sv. za zemřelé pacienty a zaměstnance FN Olomouc.

ZPÁTKY DO KONDICE

25. 11. 2025

Program Zpátky do kondice, je určen pacientkám po léčbě nádoru prsu, ale i dalších onkologických diagnóz, které pořádá Onkologická klinika Fakultní nemocnice Olomouc ve spolupráci s dalšími pracovišti. Pacientky se během čtyř týdnů zúčastnily například přednášek odborníků napříč různými obory či rehabilitačních a relaxačních cvičení. Nechyběla psychologická a duchovní podpora, informace o správné výživě, farmakologických doplňcích, ale i rady a tipy pro další běžný pracovní a osobní život po prodělané nemoci. Duchovní podporu v rámci interaktivního semináře poskytli z řad nemocničních kaplanů FN Olomouc Milena Brzobohatá a Vlastimír Haltof.

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ SE ZDRAVOTNÍKY U JÍDELNY FN OLOMOUC

22. 12. 2025

V předvánočním čase připravili kaplani setkání se zdravotníky. Zaměstnanci FN Olomouc a návštěvníci jídelny měli příležitost se setkat s kaplany, popovídat si, vzít si domů betlémské světlo v přichystaných skleničkách a povzbuzení do roku 2026 na novém kaplanském PF.

Vánoční setkání se zdravotníky u jídelny, 22. 12. 2025

DALŠÍ AKCE NEMOCNIČNÍCH KAPLANŮ V ROCE 2025

- Školení pro nové zaměstnance, kde každý měsíc představujeme kaplanskou službu ve FNOL
- Pravidelné nedělní mše sv. (jednou za týden) doplněné o páteční mše sv. (jednou za měsíc v rámci školního roku)
- Měsíční porady týmu NK (kromě července a srpna) a čtvrtletní supervize týmu NK
- Zajištění odborné praxe frekventantům kvalifikačního kurzu Nemocniční kaplan
- Natočení Vánočního pozdravu a vytvoření PF pro rok 2026

VZDĚLÁVÁNÍ NEMOCNIČNÍCH KAPLANŮ V ROCE 2025

- Školení Abakus v rámci zvyšování kvality Podpůrného a paliativního týmu FNOL
- Rozvojový vzdělávací program pro staniční a úsekové NLZP FNOL 2025
- Odborné konference, semináře a setkání kaplanů: Vzdělávací konference a celorepublikové setkání nemocničních kaplanů na Velehradě, Okno do Onko, kulatý stůl v Praze na téma pozůstalostní péče aj.

Žehnání náhrobku na dětském hrobovém místě, 5. 8. 2025

Betlémské světlo, 22. 12. 2025

Kazuistiky

ŠLI JSME PÁR KROKŮ SPOLEČNĚ

K panu P. jsme se jako kaplani poprvé dostali, když byl hospitalizovaný na lůžkovém oddělení KARIM. Byl po těžkém úrazu s nejistými vyhlídkami a s jistotou, že nebude chodit. Byl zaintubovaný a takřka nechtěl komunikovat. První návštěvy byly krátké a probíhaly zejména tak, že jsme se ptali na otázky, na které mohl odpovědět ano nebo ne. Občas jsme zkoušeli komunikovat pomocí komunikačních tabulek, ale ani na to pan P. příliš nereagoval. Časem bylo zřejmé, že pan P. by komunikovat chtěl, jen zavedená trachea způsobovala velké komplikace, které vedly k frustraci a naštvání. Místy jsme přemýšleli, zda má vůbec zájem o to, aby za ním někdo z kaplanů chodil.

Zjistili jsme ovšem, že za ním kromě jednoho známého, který se do Olomouce dostal je občas, nedochází vůbec nikdo, a proto jsme se rozhodli, že budeme zkoušet cokoliv, abychom s ním udrželi kontakt. Někdy se pan P. cítil dobře a návštěvy byly příjemnější. Občas téměř nereagoval ani na náš příchod či oslovení, ale i tak jsme u něj aspoň na chvíli zůstali. Naše témata rozhovorů se pak omezovala zejména na připomínání toho, jaký kus cesty už zvládl ujít, a i když jej ještě pořádný kus cesty čeká, ceníme si toho, jak doposud bojoval.

Na jeho cestě jsme mohli být svědky několika významných témat a milníků, to například když vzpomínal na svůj dům u lesa, kam se chtěl vrátit, když mluvil o svém kamarádovi anebo vzpomínal na dětství. S postupem času začal chtít, abychom se s ním modlili a otevírali i témata jako víra, vděčnost nebo odpuštění. Přesto naše setkání byla především o lidské blízkosti.

Když panu P. vytáhli tracheu, mohli jsme slyšet jeho hlas, povídat si s ním déle a barvitěji. A kromě toho se postupně začal připravovat na návrat domů. Spolu s personálem jsme se snažili připravit jej na to, že to nebude hned a nebude to přímo. Bylo ovšem vidět, že z přesunu do jiného zařízení má strach. Snad se obával toho, že bude sám, že za ním nebude nikdo chodit...

Pan P. nečekaně zemřel o víkendu krátce před plánovaným přesunem do zařízení následné péče. Ovšem poslední týdny, které jsme s ním mohli trávit, nebyly o zahořklosti, ale o odevzdání, naději a víře v něco lepšího. *M.B. a F.F.*

LÁSKA JE VÍCE NEŽ SPRAVEDLNOST

Za panem J. jsem docházela v průběhu několika měsíců, kdy se léčil ve FNOL. Při prvním setkání byl velmi plačtivý, hněval se na svoji dceru, která se k němu nezachovala hezky. Byl naštvaný a říkal, že porušila „pravidla" a to se přece nedělá. Zároveň hluboce trpěl tím, že se díky tomu nevidí ani s vnukem, jejím synem, kterého má velmi rád. Uvědomoval si svůj věk i to, že s každým dnem se mu zkracuje čas, v němž by se s oběma mohl setkávat. Modlila jsem se v tichosti za celou situaci a postupně při dalších návštěvách jsem s panem J. hovořila o tom, kdo celou situací trpí. Uvědomil si, že on. Připodobňovala jsem tíhu, kterou nese, k velkému batohu a poukazovala jsem, že když ten batoh dokáže odložit, může se mu hodně ulevit. Dotazoval se mě, zda by jí měl odpustit. Hovořil, že je to nespravedlivé, ale nakonec došel k tomu, že jí odpustit chce. Tím se mu velmi ulevilo, měl z tohoto svého rozhodnutí upřímnou radost, kterou jsme prožívali společně. Byl dojatý a právem na sebe hrdý, že to dokázal. Oceňovala jsem jeho rozhodnutí, podporovala jsem jej, že udělal vše, co bylo v jeho silách. Zároveň jsem jej připravovala i na možnost, že dcera nemusí odpuštění přijmout a chtít se usmířit. Chápal to a nesl toto riziko statečně.

Krátce před Vánoci jsem jej navštívila a on mi se zářícíma očima nadšeně vyprávěl, že dcera odpuštění přijala a usmířili se. Prý mu řekla: „Táto, já jsem taky tak tvrdá, jsem celá po tobě! Já bych za tebou nepřišla. Jsem moc ráda, že jsi udělal první krok, já bych jej neudělala." Vyslovila jsem domněnku, že to bylo i pro dceru velmi důležité, aby zažila odpuštění od svého otce. Tím jí dal příklad a mohl pomoci k tomu, aby i ona dokázala odpouštět v dalších vztazích.

Věděl, že na Vánoce bude muset zůstat v nemocnici, ale přesto mi stále dokola opakoval a zdůrazňoval, že jsou to pro něho nejkrásnější Vánoce v životě. Plakal štěstím a velmi děkoval za doprovázení, že jsem jej podpořila a pomohla mu k usmíření.

Bylo mi ctí být svědkem takového zázraku. I pro mě to byl jeden z nejkrásnějších vánočních dárků. Pan J. zůstane v mých vzpomínkách a moc mu přeji, aby zažil ještě hodně radostných okamžiků se svými blízkými.

M.K.

Vzpomínat s láskou, 7. 11. 2025

Žehnání náhrobku na dětském hrobovém místě, 5. 8. 2025

ZASTAVENÍ S KAPLANEM

Bylo to na začátku léta, kdy jsme se na lůžkovém oddělení onkologické kliniky setkali poprvé. Nabídka rozhovoru s kaplanem se v té chvíli mohla jevit pouze jako možnost rozptýlení během pobytu v nemocnici. Takže proč ne? Klidně si přisedněte… Náš rozhovor začal, jak tomu často bývá, formálně. Ale v jeho průběhu se něco změnilo a když nastal čas se rozloučit, věděli jsme oba, že se nevidíme naposledy… Někdy se to tak prostě přihodí…

Dalo by se říct, že na první pohled měla paní J. všechno, co by si mladá žena mohla přát. Zajištěného manžela, vlastní podnikání, dospívající dceru, velký dům, společenské postavení, přátele a zdraví.

K tomu měla neustálý stres a život v poklusu. Pracovní vytížení v podnikání u obou manželů nakonec po letech vedlo k vzájemnému odcizení a rozvodu, který zanechal stopy na vztahu s dcerou. K tomu se přidaly zdravotní obtíže. Podrobné vyšetření přineslo zprávu, kterou prostě slyšet nechcete…

Povídali jsme si o tom všem. O bolesti, o ztrátách, o smyslu toho všeho. Otázek bývá ovšem víc, než odpovědí na ně… Na některé otázky žádná odpověď není… Nezbývá než projít skrz celé období léčby. Jen být, všechno to snášet a čekat na další výsledky, které mohou přinést naději, ale taky nemusí… A protože lidský život má i svůj spirituální rozměr, modlili jsme se. Za uzdravení. Za novou šanci k životu. „Na lůžku máte hodně času k přemýšlení“, řekla paní J. a upila ze svého hrnku trochu čaje. „A já jsem hodně přemýšlela o tom všem, a myslím si, že mě to prostě mělo zastavit. Že mi to chce říct, že bych měla něco ve svém životě změnit“.

Uplynuly asi tři měsíce od propuštění z nemocnice. Přišel mi od paní J. laskavý email. Zašli jsme si na oběd a povídali si, co je nového. Výsledky kontroly říkají, že nádor je pryč. Zmizel. Neuvěřitelná zpráva. Život je úžasný dar… Po návratu z nemocnice domů začala paní J. s postupnými změnami. Nejprve malé kroky, pak větší. Přijala dalšího zaměstnance do obchodu, aby měla víc času pro sebe a dceru. Je víc doma, častěji odpočívá, čte si. Vztah s dcerou se proměnil. Tráví spolu víc času, chodí spolu na procházky, plánují a promýšlí, co a jak dál. Společně se rozhodly, že ten velký dům je opravdu až moc velký. Spousta práce a starostí. A tak paní J. prodala svůj velký dům a s dcerou se nastěhovaly do malého, útulného bytu. A získaly pro sebe ještě víc času. Co bude dál? Nikdo neví. Občas se vzadu v hlavě objeví znepokojivý otazník. Co když se to vrátí? Co když to bude mnohem horší? Co když…

Ale jak sama říká, díky nemoci objevila ve svém životě nový rozměr, jinou kvalitu. Změnila některé věci, aby se její život stal prožívaným, ne pouze odžívaným. Tak tedy, držím Vám palce, paní J. Modlím se a přeji Vám všechno dobré. *V.H.*

Poděkování kaplanům

Krásný den,

ráda bych Vám celým srdcem a jménem celé rodiny moc poděkovala za duchovní pomoc během hospitalizace maminky. Maminka byla v srpnu propuštěna do domácí péče z hranické nemocnice a od té doby nám kvete před očima. Proto jsem Vám chtěla osobně napsat, ať máte i tuto zpětnou vazbu, že Boží pomoc je; opravdu nekonečná. Věřím, že maminčino, můžu říct, zázračné uzdravení je toho příkladem.

S přáním jen radostných dní
JH *Zasláno na služební telefon jako sms*

Milá paní kaplanko Marie!

Jste paní kaplankou, děláte svoji práci moc poctivě. Jste milá, hodná, laskavá to žena. Děkuji za toho plyšového ptáčka, děkuji vám, že jste za mnou chodila, moc mi to pomohlo. Jste takové zlaté Sluníčko, umíte lidem rozdávat radost…

Z dopisu pacientky MW

Vánoční setkání se zdravotníky u jídelny, 22. 12. 2025

Závěr

Rádi bychom poděkovali našim zřizovatelům a všem, kteří službu nemocničních kaplanů podporují – vedení FN Olomouc, Arcibiskupství Olomouc i vedení dalších církví, které vyslaly své kaplany do služby ve FN Olomouc.

Dále děkujeme všem zdravotníkům, spolupracovníkům v dobrovolnické nebo kněžské službě, pacientům a všem, kteří nám pomáhají a pamatují na nás v modlitbě.

Jsme vděčni za náš tým nemocničních kaplanů, který je tvořen ze zástupců různých církví, ve kterém můžeme zakoušet vzájemné obohacení a podporu.

Děkujeme Bohu, že nás do této služby povolává a dává nám potřebné dary.

Naši výroční zprávu uzavíráme básní Láska a naděje od známého básníka a zpěváka Jiřího Suchého. Napsal ji o Velikonocích 2025 svému příteli emeritnímu biskupovi Josefu Hrdličkovi, který byl tou dobou vážně nemocen a báseň jej velmi povzbudila. Přejeme, ať slova této básně potěší i vás.

Láska a naděje

Vím to já víš to ty víme to oba
Že kde je i Láska, tam je i zloba
Jednou mně napadla myšlenka smělá
A ta mě souží už několik let
Zloba se bojí že Láska by chtěla
Obejmout rukama celý náš svět
Železné hřeby ti vyslanci hněvu
Kteří se radujou když teče krev
Ruce jí přibyli k tichému dřevu
Jednou tak přibijou i ten můj zpěv

Hřeby však zrezaví a dřevo zetlí
Temný čas bude zas jasný a světlý
A pak ta přibitá Láska se vrátí
Dny už jsou delší a noci se krátí.
Láska pak vejde i do našich dveří
Obejme všechny ty kteří v ní věří
Obejme i dav co přibil ji na kříž
Co dneska nechápeš to zítra spatříš

(převzato z publikace TVÁ SLOVA, PANE, JSOU DUCH A JSOU ŽIVOT: Krok za krokem na synodální cestě II, AOL 2026, s. 11)

Vzpomínat s láskou, 7. 11. 2025

Nemocniční kaple
Těšíme se na další spolupráci
Vaši nemocniční kaplani

NEMOCNIČNÍ KAPLANI FN OLOMOUC

Zdravotníků 248/7, Olomouc 779 00
kancelář se nachází v budově Y v přízemí
Tel: 733 789 731
e-mail: kaplani@fnol.cz
web: kaplani.fnol.cz

Preferovaný čas pro kontaktování je v pracovní dny od 8:00 do 16:00 hodin.
V případě potřeby kněze lze volat kdykoliv.

PORADNA HOŘEC – KONTAKT

Zdravotníků 248/7, Olomouc 779 00
kancelář se nachází v budově Y v přízemí
Tel: 733 789 731
e-mail: kaplani@fnol.cz
web: https: //kaplani.fnol.cz

Návštěvu je možné domluvit telefonicky nebo e-mailem.
Služby jsou poskytovány zdarma.

Webové stránky asociací nemocničních kaplanů:
www.kaplan-nemocnice.cz
www.nemocnicnikaplan.cz